

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/71/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115208365
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5115208365.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej žalobcov: 1/ L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. W. T. XXX, Q., 2/ R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. W. T. XXX, Q., právne zastúpení: Vojčík & Partners, s.r.o., Rázusova 28, Košice, IČO: 36 866 563, proti žalovanému: JUDr. Ivan Mikloška, advokát, Q. XX, A., za účasti intervenienta Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, Bratislava, IČO: 31 383 408, právne zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 39.387,53 eur s prísl., na odvolanie intervenienta na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina sp.zn. 2C/152/2015-238 zo dňa 01. októbra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu v súvislosti s dopĺňacím rozsudkom vo výroku I. v rozsahu, v ktorom žalovanému uložil uhradiť žalobcom 1/, 2/ škodu vo výške 8.000,- Eur a vo výroku II., ktorým vo zvyšnej časti žalobu žalobcov 1/, 2/ zamietol, ako odvolaním strán sporu nenapadnutých p o n e c h á v a n e d o t k n u t ý .

Rozsudok prvoinštančného súdu, pokiaľ uložil žalovanému uhradiť žalobcom 1/, 2/ úroky z omeškania vo výške 1.440,- Eur a vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9.440,- Eur od 16.09.2014 až do zaplatenia m e n í t a k , ž e v t e j t o č a s t i ž a l o b u ž a l o b c o v 1 / , 2 / z a m i e t a .

Žalobcom 1/, 2/ p r i z n á v a vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 11,02 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalovanému uložil uhradiť žalobcom 1/ a 2/ škodu vo výške 9.440,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9.440,- eur od 16.09.2014 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu žalobcov 1/ a 2/ zamietol. Žalovanému vo vzťahu k žalobcom 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 76 %, žalobcom 1/, 2/ vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 24 %. Dopĺňacím rozsudkom sp.zn. 2C/152/2015-296 zo dňa 10. januára 2022 intervenientovi priznal nárok vo vzťahu k žalobcom 1/, 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 76 %, žalobcom 1/, 2/ vo vzťahu k intervenientovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 24 %. Žiadnej zo sporových strán nárok na náhradu trov konania v konaní o vyhlásení dopĺňacieho rozsudku nepriznal.

2. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že žalobcovia udelili 20.11.2012 žalovanému, ktorý vykonáva advokáciu a je zapísaný do zoznamu advokátov vedeného SAK pod č. XXXX plnú moc na zastupovanie v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy každému vo výške 16.500,- eur s príslušenstvom, v súvislosti s dopravnou nehodou, ktorá sa stala 04.12.2009 o 17:05 hod., pri ktorej maloletý syn žalobcov L. Q., nar. XX.XX.XXXX utrpel zranenia, ktorým podľahol. Žalovaný pripravil v mene žalobcov žalobu

o zaplataenie 33.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z predmetnej sumy od 23.07.2012 do zaplataenia. Žalobu na pošte podal 03.12.2012. Okresnému súdu Rožňava bola doručená 05.12.2012 a bola jej pridelená spisová značka 4C/600/2012. V predmetnom konaní Okresný súd Rožňava medzitýmnym rozsudkom z 19.03.2013 žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku žalobcov. Lehota na podanie žaloby začala plynúť 04.12.2009 a uplynula 04.12.2012. Ide o hmotnoprávnu lehotu, u ktorej platí, že na zachovanie lehoty sa vyžaduje, aby bolo právo uplatnené na súde najskôr v posledný deň lehoty. S poukazom na ust. § 26 ods. 4 zákona o advokácii ustálil, že žalovaný nevynaložil všetko úsilie, ktoré od neho bolo možné požadovať, keďže nezabezpečil doručenie žaloby príslušnému súdu včas tak, aby jej súd mohol vyhovieť. Žalovaný mohol žalobu doručiť príslušnému súdu faxom, prípadne prvou triedou, či kuriérom. Podotkol, že nárok žalobcov 1/, 2/, ktorým sa domáhali nemajetkovej ujmy, by bol s najväčšou pravdepodobnosťou uznaný. Otáznym ostalo v akej výške. Na zistenie výšky spôsobenej škody vykonal dokazovanie, na podklade ktorého vzhľadom na dôkaznú núdzu žalobcov 1/, 2/ ohľadom preukázania ich zdravotného stavu, ako i skutočnosť, že rozhodujúcou príčinou vzniku dopravnej nehody bolo správanie sa obeť dopravnej nehody, keď maloletý náhle mimo prechodu pre chodcov vbehol na cestnú komunikáciu, vo večerných hodinách sa pohyboval bez dozoru rodičov na frekventovanej ceste ako aj ďalšie okolnosti poukázané v dôvodoch odvolaním napadnutého rozhodnutia priznal im náhradu škody vo výške 8.000,- eur spolu s úrokom z omeškania ako si ju žalobcovia pôvodne uplatňovali zo sumy 33.000,- eur vo výške 6.387,53 eur. Zo sumy 8.000,- eur by bol tento ročný úrok 720,- eur a za dva roky je to 1.440,- eur. Celkovo tak žalobcom priznal 9.440,- eur. K vznesenej námietke premlčania zo strany intervenienta na strane žalovaného uviedol, že dal za pravdu žalobcom 1/, 2/, že o zamietnutí žaloby Okresným súdom v Rožňave sa dozvedeli najneskôr niekedy v mesiacoch august, september 2013 a ak žalobu na súd podali 20.03.2015, urobili tak v zákonnej lehote. S nárokom na náhradu škody žiadali priznať i úrok z omeškania, ktorý im v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v súvislosti s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. priznal od 16.09.2004 po uplynutí 10 dní od doručenia výzvy žalovanému na dobrovoľné splnenie povinnosti. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na pomer úspechu a neúspechu strán v spore.

3. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie intervenient na strane žalovaného. Rozsah odvolania vymedzil čo do vyhovujúceho výroku v rozsahu povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu vo výške 1.440,- eur a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9.440,- eur od 16.09.2014 do zaplataenia. V časti III. a IV. závislého výroku o trovách konania žiadal žalobu v tejto časti zamietnuť a priznať intervenientovi na strane žalovaného proti žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Uviedol, že v danej veci sa existencia nároku na náhradu škody voči žalovanému odvíja od existencie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v pôvodnom konaní. Rozsudok, ktorým súd uložil povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 OZ má pritom konštitutívny charakter. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy bolo kreované až napadnutým rozsudkom, v dôsledku čoho sa právo na náhradu škody stalo splatným až posledným dňom paričnej lehoty podľa napadnutého rozsudku. Žalovaný sa nemohol dostať do omeškania už 19.03.2013, ako nesprávne ustálil súd prvej inštancie, nakoľko právo na náhradu nemajetkovej ujmy neexistovalo, a teda nemohol vzniknúť ani nárok na náhradu škody voči advokátovi. Akcentoval, že ak by žalobcovia mali nárok na príslušenstvo pohľadávky (čo odmietol), nárok na úrok z omeškania by mohol vzniknúť až nasledujúci deň po uplynutí lehoty na plnenie podľa listu zo dňa 05.09.2014 aj to iba z priznaných 8.000,- eur. Je vylúčené, aby súd následne celkovú sumu 9.440,- eur s pripočítaním úroku z omeškania 1.440,- eur úročil úrokom z omeškania 5,05 % od 16.09.2014 do zaplataenia, nakoľko takto by súd v časti sumy 1.440,- eur priznal nárok na duplicitný úrok z omeškania od 16.09.2014 do 20.03.2015. Suma 1.440,- eur nezodpovedá nároku na úroky z omeškania, nakoľko táto podľa jeho prepočtov predstavuje 921,26 eur. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je v napadnutej časti nezákonné, nesprávne a v svojich záveroch nepreskúmateľné. Zároveň podotkol, že intervenient mal v konaní rovnaké právo na náhradu trov konania ako strana sporu, a preto žiadal doplniť výrok o nároku na náhradu trov konania i vo vzťahu k intervenientovi. Zároveň doložil súhlas žalovaného v súlade s ust. § 360 ods. 2 CSP s odvolaním intervenienta.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu intervenienta uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s ním podaným odvolaním. Za nesporné považoval, že o nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy a s tým spojeným nárokom na náhradu škody bolo rozhodované až v konaní pred Okresným súdom Žilina. V predmetnej veci toto rozhodnutie má konštitutívne účinky a omeškание žalovaného nastáva až dobrovoľným nesplnením povinnosti vyplývajúcej z rozsudku Okresného súdu Žilina. Poukázal na duplicitu priznania úroku z omeškania. Navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného

súdu, uložil žalovanému uhradiť žalobcom 1/, 2/ škodu vo výške 8.000,- eur, súčasne zmenil výrok III. a IV. napadnutého rozsudku o náhrade trov konania.

5. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu intervenienta žiadali rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdiť. S námietkami intervenienta sa nestotožnili. Zdôraznili, že žalobcovia nepodali odvolanie proti rozsudku nie z dôvodu, že by nemali podľa nich nárok na priznanie vyššej sumy nároku na náhradu škody s príslušenstvom, ako im bola priznaná, avšak z dôvodu celkovej neprimeranej dĺžky celého konania vo veci, ktoré znáša žalobkyňa v rade 2/ veľmi ťažko. Pokiaľ sa týkalo odvolania proti výroku o nároku na náhradu trov konania, uviedli, že na rozdiel od intervenienta zastávajú názor, že žalobcom mal byť priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu, keďže vo vzťahu k uplatňovanému nároku boli čo do základu procesne absolútne úspešní a rozhodnutie súdu záviselo od jeho úvahy.

6. Intervenient v odvolacej replike zotrval na dôvodoch podaného odvolania a odvolacom návrhu.

7. Žalobcovia vo vyjadrení v odvolacej replike intervenienta poukázali na pojem škoda vymedzený v ust. § 442 ods. 1 OZ, skutočnosť, pokiaľ by žalovaný podal v mene žalobcov na Okresný súd Rožňava žalobu o náhrade nemajetkovej ujmy včas, v tejto žalobe by boli úspešní a súd by im priznal mimo náhrady nemajetkovej ujmy i úrok z omeškania. Súd správne vyhodnotil vznik škody spočívajúci v úrokoch z omeškania od 19.03.2013 do 20.03.2015, pričom k škode, ktorú žalovaný žalobcom spôsobil, majú právo požadovať aj základné úroky z omeškania, preto je potrebné zohľadňovať, kedy sa žalovaný do omeškania dostal v zmysle ust. § 563 OZ. Intervenientom prezentované nosné argumentácie a relevantné právne závery nie sú správne. Pokiaľ i namieta, že nebolo v konaní preukázané, kedy žalovanému lehota na dobrovoľné plnenie záväzku skutočne uplynula, aj sám uvádza, že je do 10 dní po doručení výzvy žalobcami, t.j. 16.09.2014. Pokiaľ poukazuje na nesprávny výpočet úroku, tento počítal vo výške 5,75 %, pričom žalobcovia si uplatňovali 9 % ročne. Zároveň zdôraznili, že žalovaný v konaní pred prvoinštančným súdom úroky z omeškania nespochybňoval a ani ich dôvodnosť a výšku. Intervenient až v odvolacom konaní začal spochybňovať skutočnosť, ktorá bola v konaní pred súdom prvého stupňa nesporná.

8. Dopĺňacím rozsudkom 10. januára 2022 prvoinštančný súd intervenientovi priznal nárok voči žalobcom 1/, 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 76 %, žalobcom 1/, 2/ nárok voči intervenientovi na náhradu trov konania v rozsahu 24 %.

9. Proti dopĺňaciemu rozsudku prvoinštančného súdu intervenient doručil odvolanie, v ktorom poukázal na ust. § 255 ods. 1, 2 CSP s tým, že súd mal rozhodnúť iba o čistom úspechu v konaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6M Cdo 19/2010 z 26.01.2011). V ostatom zotrval na dôvodoch skôr podaného odvolania a doložil súhlas žalovaného s odvolaním intervenienta.

10. Krajský súd v Žiline (§ 34 CSP) súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal vec postupom podľa § 385 CSP a contrario a rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

11. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd v rozsahu, v ktorom rozhodoval o nároku žalobcov na náhradu škody vo vzťahu k žalovanému, vykonal dostatočné dokazovanie, výsledkami vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie podrobne, vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

12. Nestotožnil sa však s postupom prvoinštančného súdu v rozsahu, v ktorom rozhodoval o nároku žalobcov na priznanie úroku z omeškania, s výrokmi prvoinštančného súdu, ktorými rozhodoval o nároku na náhradu trov konania medzi stranami a následne dopĺňacím rozsudkom medzi žalobcami a intervenientom.

13. Odvolací súd súc viazaný rozsahom podaného odvolania ponechal nedotknutý rozsudok prvoinštančného súdu vo výrokoch, ktorými priznal žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu škody vo výške 8.000,- eur a vo zvyšnej časti rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a žalobu žalobcov zamietol.

14. Odvolaciemu prieskumu odvolací súd podrobil rozsudok prvoinštančného súdu v časti, v ktorej rozhodoval o nároku žalobcov na priznanie úroku z omeškania, a to tak v jeho kapitalizovanej podobe vo výške 1.440,- eur a vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9.440,- eur od 16.09.2014 do zaplatenia.

15. Najvyšší súd SR v uznesení sp.zn. 6Cdo 16/2010 z 26. mája 2011 vyslovil, že ak sa omeškanie týka peňažného dlhu vo forme náhrady škody pre určenie, kedy dochádza k omeškaniu dlžníka (škodcu), je rozhodujúca povaha požadovaného (súdom priznaného) odškodnenia. V ostatných prípadoch je potrebné z hľadiska určenia času splnenia vychádzať z ust. § 563 Občianskeho zákonníka (t.j. dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal).

16. V preskúmanej veci náhrada škody subsumovala v sebe nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pri ktorej povinnosť plnenia vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 14. marca 2012 sp.zn. 6Cdo 185/2011).

17. Už skôr Najvyšší súd SR judikoval, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia a až uplynutím súdom určenej doby plnenia sa dlžník dostáva do omeškania.

18. Vo väzbe na uvedené odvolací súd v odvolaní vymedzenom rozsahu rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietol. Za nepodstatné považoval, že nárok žalobcov na úrok z omeškania bol namietaný až v podanom odvolaní. Nejde totiž o novú skutočnosť, ani dôkaz, uplatnenie odvolacej námietky nebolo spojené ani s poukazom na nové skutočnosti, prípadne dôkazy.

19. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

20. Odvolací súd zohľadnil pomer úspechu a neúspechu strán v spore vychádzajúc zo skutočnosti, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od rozhodnutia súdu. Odvolací súd za základ pre rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania považoval výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy a požadovaného úroku z omeškania žalobcami vo výške 6.387,53 eur, celkovo 14.387,53 eur. Vydelením takto ustálenej sumy sumou 8.000,- eur, súd ustálil pomer úspechu a neúspechu strán v spore v rozsahu 55,60 % a 44,40 %, ich vzájomným odpočítaním dosiahol čistý úspech žalobcov 11,2 %. V takto ustálenom rozsahu preto uložil žalovanému nahradiť žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania. Za takejto situácie nepovažoval za potrebné osobitne rozhodovať o nároku na náhradu trov konania medzi stranami a intervenientom na strane žalovaného, nakoľko každý z nich plní z iného právneho dôvodu.

21. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca/ alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolaateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolaateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolaateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolaateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)